

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2024. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.42>

УДК 657:338

Н. І. Цегельник,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту, Поліський національний університет*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6388-9124>

ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ОПОДАТКУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ, ЇХ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ

N. Tsehelnyk,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Accounting, Taxation and Audit, Polissia National University*

FORMATION OF TAXATION OBJECTS FOR LOCAL TAXES AND FEES, THEIR ACCOUNTING, CONTROL AND ANALYSIS

У статті висвітлено роль об'єктів оподаткування за місцевими податками і зборами у формуванні доходів бюджетів територіальних громад. Аргументовано, що використання бухгалтерського обліку як інформаційної системи для забезпечення формування об'єктів місцевого оподаткування, справляння податкових платежів та виконання процедур податкового контролю є важливою умовою наповнення бюджетів з метою надання органами самоврядування якісних публічних послуг населенню на місцевому рівні. Узагальнюючи результати проведеного аналізу Зведеного бюджету Житомирської області можемо дійти висновку, що об'єктна база оподаткування місцевих податків і зборів має значні резерви для формування податкових платежів і наповнення бюджетів територіальних громад.

Визначено, що до об'єктів оподаткування місцевих податків і зборів належать: площа житлової та нежитлової нерухомості; легкові автомобілі; тривалість розміщення туристів в місцях проживання (ночівлі) в розрізі внутрішніх і в'їзних; площа земельних ділянок; вартість землі і сільськогосподарських угідь та земель водного фонду за нормативно-грошовою оцінкою, а також чистий дохід платників податків за спрощеною системою оподаткування. Дослідження підтверджує, що формування об'єктів місцевих податків і зборів, які належать суб'єктам господарювання юридичним особам – платникам податків може забезпечити їх облікова система в складі бухгалтерського обліку з використання балансових і позабалансових рахунків, управлінського, оперативного-технічного і статистичного обліку. Для побудови інформаційної системи формування і відображення об'єктів і бази оподаткування місцевих податків і зборів для платників податків юридичних осіб можуть бути використані елементи методу бухгалтерського обліку, зокрема, первинні документи, оцінка, калькуляція, інвентаризація, рахунки, подвійний запис і фінансова звітність. Обґрунтовано, що для формування бази оподаткування за місцевими податками і зборами можуть бути використані інформаційні ресурси субрахунків і аналітичних бухгалтерських рахунків 10 «Основні засоби» та класу 7 «Доходи і результати діяльності». Виходячи з проведеного аналізу ролі і місця місцевих податків і зборів у функціонуванні територіальних громад запропоновано здійснити децентралізацію податкового контролю бази об'єктів оподаткування в контексті зміцнення та розширення повноважень і прав органів місцевого самоврядування. Серед підходів податкової децентралізації в сфері місцевих податків і зборів необхідно передбачити передачу повної відповідальності та прав контролю територіальним громадам в сфері об'єктів оподаткування, а органи ДПС України мають забезпечувати виконання платниками податків податкових зобов'язань.

The article highlights the role of taxation objects for local taxes and fees in forming revenues of territorial communities' budgets. It is argued that using accounting as an information system to ensure the formation of local taxation objects, collection of tax payments and implementation of tax control procedures is an important condition for filling budgets to provide quality public services to the population at the local level by self-government bodies. Summarizing the results of the analysis of the Consolidated Budget of the Zhytomyr Region, we can conclude

that the object base of local taxes and fees has significant reserves for forming tax payments and filling the budgets of territorial communities. It has been determined that the objects of taxation of local taxes and fees include: the area of residential and non-residential real estate; cars; the duration of tourist accommodation in places of residence (overnight) in terms of domestic and inbound; the area of land plots; the value of land and agricultural land and water fund land according to the regulatory and monetary assessment, as well as the net income of taxpayers under the simplified taxation system. The study confirms that the formation of objects of local taxes and fees belonging to legal entities - taxpayers can be ensured by their accounting system as part of accounting using balance sheet and off-balance sheet accounts, management, operational and technical, and statistical accounting. To build an information system for the formation and reflection of objects and the tax base of local taxes and fees for taxpayers of legal entities, elements of the accounting method may be used, in particular, primary documents, valuation, calculation, inventory, accounts, double entry and financial statements. It is substantiated that information resources of subaccounts and analytical accounting accounts 10 "Fixed assets" and class 7 "Income and performance" can be used to form the tax base for local taxes and fees. Based on the analysis of the role and place of local taxes and fees in the functioning of territorial communities, the author proposes to decentralize tax control over the taxable base in the context of shifting and expanding the powers and rights of local self-government bodies. Among the approaches to tax decentralization in the field of local taxes and fees, it is necessary to provide for the transfer of full responsibility and control rights to territorial communities in the field of taxation objects, and the State Tax Service of Ukraine should ensure that taxpayers fulfill their tax obligations.

Ключові слова: *місцеві податки і збори, бухгалтерський облік, база оподаткування, податковий контроль, аналіз.*

Key words: *local taxes and fees, accounting, tax base, tax control, analysis.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.. *Забезпечення ефективного виконання функцій органами місцевого самоврядування відбувається за наявності в них достатніх обсягів фінансових ресурсів, основу яких складають кошти бюджетів.*

Важливим джерелом доходів територіальних громад є місцеві податки і збори формування яких передбачено Конституцією України. Як зазначено в законодавстві про місцеве самоврядування бюджети громад мають бути достатніми для надання якісних публічних послуг населенню.

Підвищення ролі податкових платежів платників податків за рахунок місцевих податків і зборів та збільшення їх у структурі власних доходів місцевих бюджетів є одним з головних завдань держави, ДПС, територіальних громад та суб'єктів господарювання.

Виходячи з вищевикладеного, дослідження формування об'єктів оподаткування місцевих податків і зборів, їх облік, контроль і аналіз в умовах економічної нестабільності, яка характерна для України як через внутрішніх, а особливо зовнішніх чинників пов'язаних з агресією росії набувають особливої значущості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Податкова політика в сфері місцевих податків і зборів передбачає заходи, які здійснюються на рівні держави, територіальних громад і суб'єктів господарювання щодо достовірного формування об'єктів оподаткування та сплати податкових зобов'язань.

Насамперед, це дозволяє виявляти та ідентифікувати основні проблеми та недоліки чинних місцевих податків і зборів у сфері формування бази оподаткування та її обліку, а також сприяє налагодженню системи контролю за надходженням податкових зобов'язань до місцевих бюджетів та виявленню фактів ухилення від оподаткування.

Наукові дослідження в сфері цієї проблематики щодо місцевих податків і зборів висвітлюється у працях вітчизняних науковців за широким спектром питань у контексті права, фінансів, контролю, аналізу та обліку. Їх мета ефективного забезпечення формування об'єктів оподаткування та здійснення достовірних податкових розрахунків для потреб адміністрування місцевих податків і зборів, підвищення їх ролі в діяльності територіальних громад, участі бізнесу у фінансуванні видатків місцевих бюджетів.

В сфері правових засад місцевих податків і зборів здійснювали дослідження Боксгорн А. В. [2; 3], Думчиков М. О. [6], Журавель Я. [16], Кліменко Д. І. [10], Майданник О. [16], Пабат О. В. [20].

На специфіці фінансового забезпечення бюджетів територіальних громад за рахунок місцевих податків і зборів зосереджували увагу Блохіна І.Р. [22], Галамай Р.Я. [4], Ібрагімов М. Р. [8], Лучишин М. Л. [15], Попова С.П. [22], Рубан М. О. [24].

У контексті облікового забезпечення формування об'єктів місцевих податків і зборів було здійснено наукове дослідження лише Занько Б. М. [7].

У сфері аналітичної діагностики податкових платежів за рахунок об'єктів місцевого оподаткування заслуговують увагу публікації Абрамчук М.Ю. [12], Кобушко І.М. [12], Козаченко В. [18], Лобачева І.Ф. [14], Любчак І.С. [14], Михайленко О. [18], Павленко І.В. [12], Окремо в цьому аспекті необхідно виділити проведені дослідження щодо діагностики системи місцевого оподаткування України з акцентом на фіскальну ефективність місцевих податків і зборів [26].

Навколо питань податкового контролю місцевих податків і зборів акцентована увага Безкровний О.В. [1], Василюшин С. А. [17], Венцель В. [9], Вовчанський Ю.В. [11], Казюк Я. [9], Кміть В.М. [11], Лещух І.В. [13], Мединська Т. В. [17], Олійник Н. Р. [17], Савчук Д. Г. [25].

Водночас, проведений аналіз змісту наукових публікацій свідчить, що питання формування об'єктів і бази місцевих податків у контексті їх облікового забезпечення недостатньо розглянуті. Натомість, використання бухгалтерського обліку як інформаційної системи для забезпечення формування об'єктів місцевого оподаткування, справляння податкових платежів та виконання процедур податкового контролю є важливою умовою наповнення бюджетів територіальних громад.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Враховуючи актуальність теми дослідження, його мета полягає в аналізі стану місцевих податків і зборів та визначення їх ролі в бюджетах територіальних громад у контексті обліку об'єктів оподаткування, використання аналітичних

інструментів та системи контролю за достовірністю податкових розрахунків бази податків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Місцеві бюджети забезпечуються доходами за рахунок податкових і неподаткових надходжень, операцій з капіталом, офіційних трансфертів та цільових фондів.

Кожна сільська, селищна, і міська рада виходячи з ПКУ приймає рішення про установа м місцевих податків і зборів з метою наповнення бюджету та використання його доходів для інвестування самодостатнього розвитку територіальної громади.

До місцевих податків належать податок на майно та єдиний податок, а до місцевих зборів – збір за місця для паркування транспортних засобів і туристичний збір. Податки на майно складаються із плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та транспортного податку.

Єдиний податок та податок на майно в частині транспортного податку та плати за землю встановлюється місцевими радами обов'язково, а інші податки і збори відповідно до їх повноважень визначені ПКУ.

Стан розвитку та роль місцевих податків і зборів розглянемо на прикладі Зведеного бюджету Житомирської області, який складається з 71 місцевого бюджету в т.ч. 66 територіальних громад, 4 районів та обласного.

Динаміка показників щодо сплати місцевих податків і зборів та їх частки в доходах і податкових надходженнях бюджетів територіальних громад представлена на рис. 1, 2, 3 та 4. Вона загалом демонструє позитивну тенденцію формування податкових надходжень від місцевих податків і зборів у Житомирській області впродовж 2018-2023 рр. Проте, їх питома вага в доходах та податкових надходженнях місцевих бюджетів в порівнянні з довоєнним періодом (2021 р.) у 2023 році зменшилась і становить лише, відповідно, 11,0 % і 17,8 %, що значно менше ніж загалом по Україні – 15,3 % і 23,0 %.

Це означає про неналежне податкове навантаження в сфері місцевих податків і зборів на рівні територіальних громад Житомирської області і наявності можливості збільшення власних надходжень до бюджетів в рамках децентралізаційних перетворень.

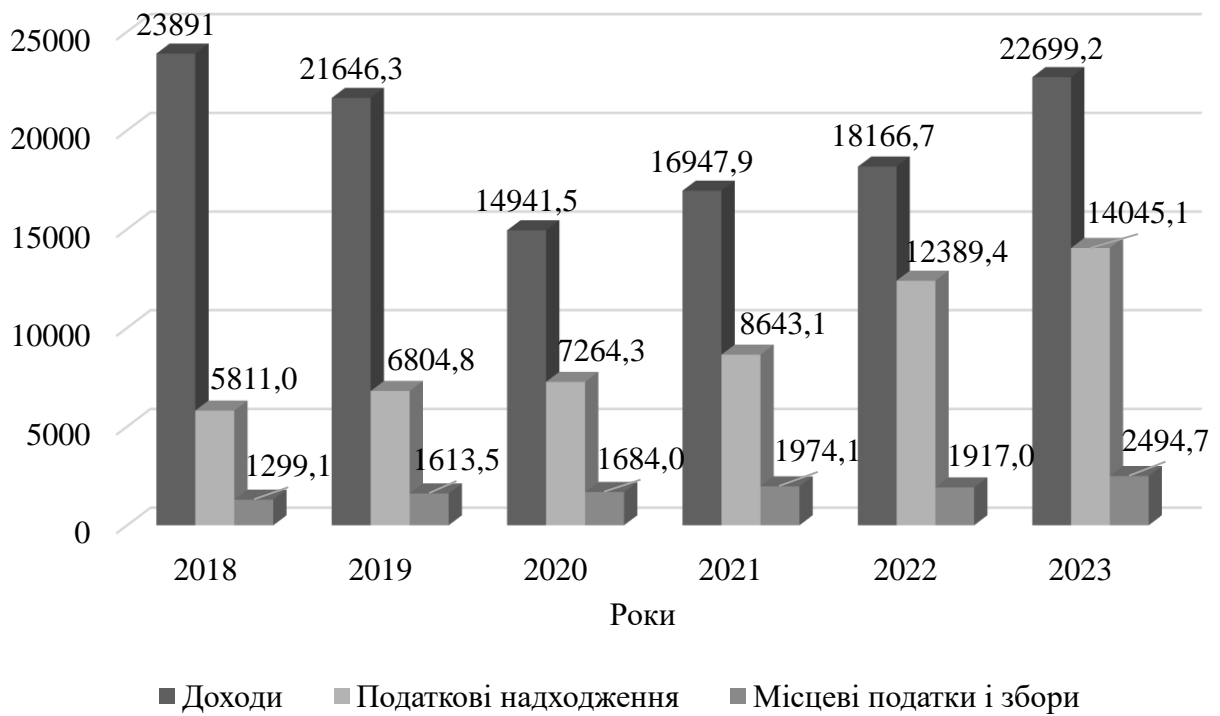

Рис. 1. Динаміка і рівень доходів та податкових надходжень Зведеного бюджету територіальних громад Житомирської області, млн.грн.

Джерело: узагальнено автором за даними [5]

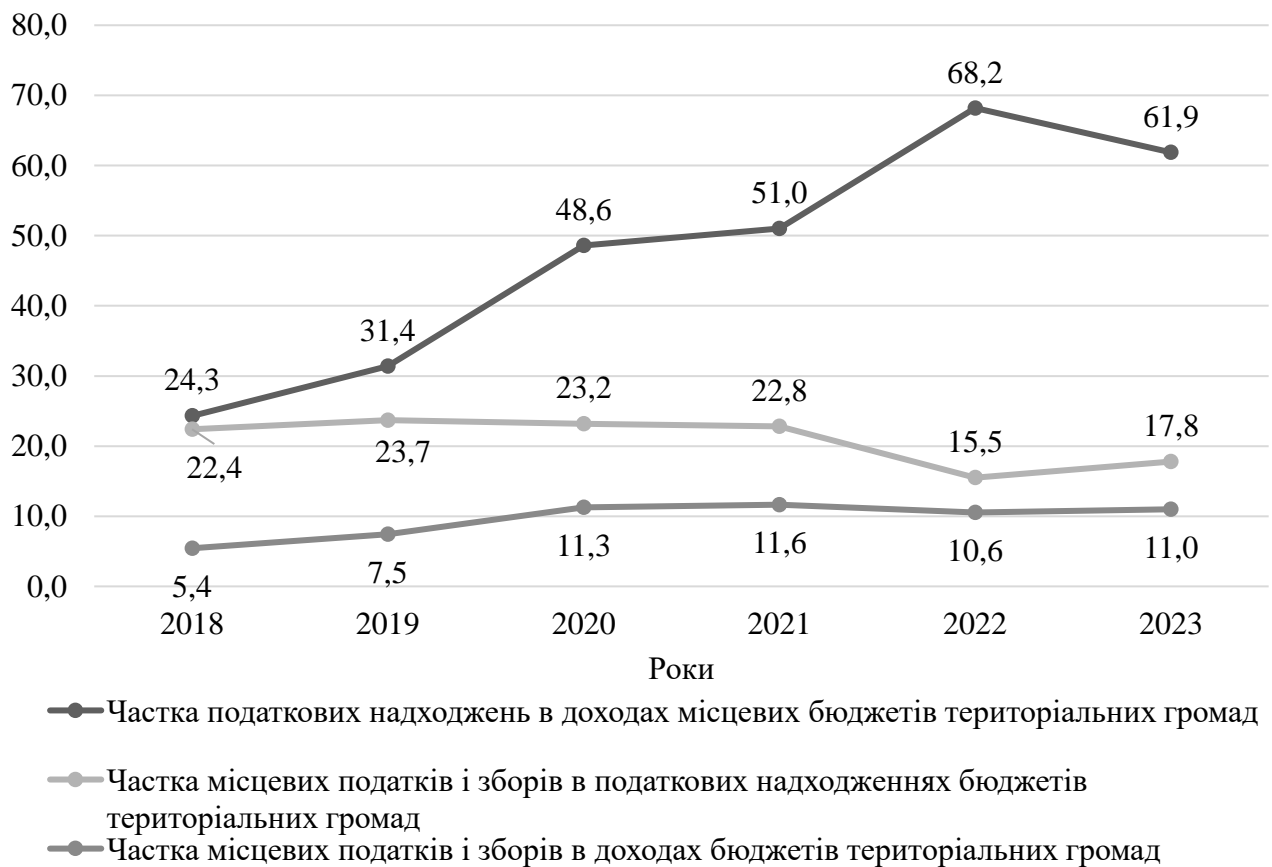

Рис. 2. Характеристика податкових платежів за питомою вагою у Зведеному бюджеті територіальних громад Житомирської області, %

Джерело: узагальнено автором за даними [5]

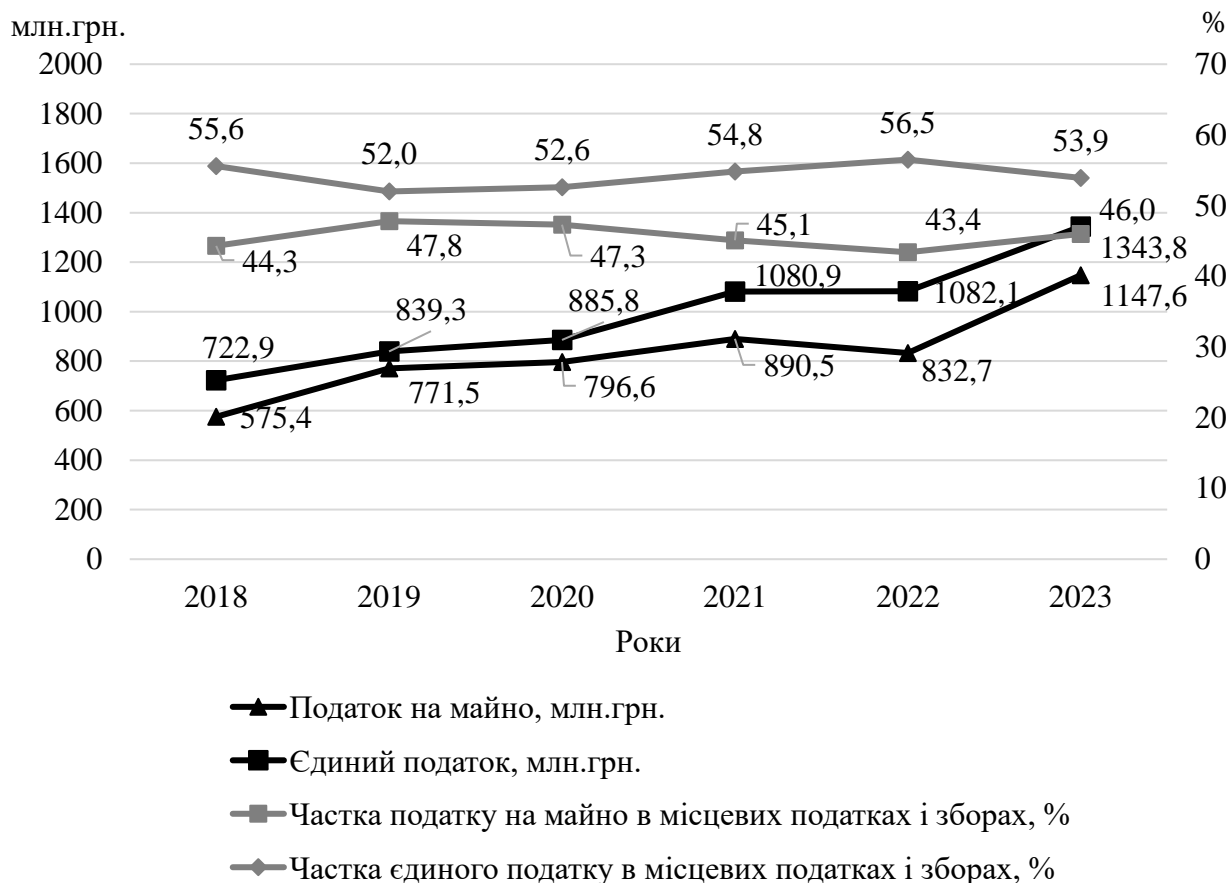

Рис. 3. Динаміка і рівень податку на майно та єдиного податку у Зведеному бюджеті територіальних громад Житомирської області

Джерело: узагальнено автором за даними [5]

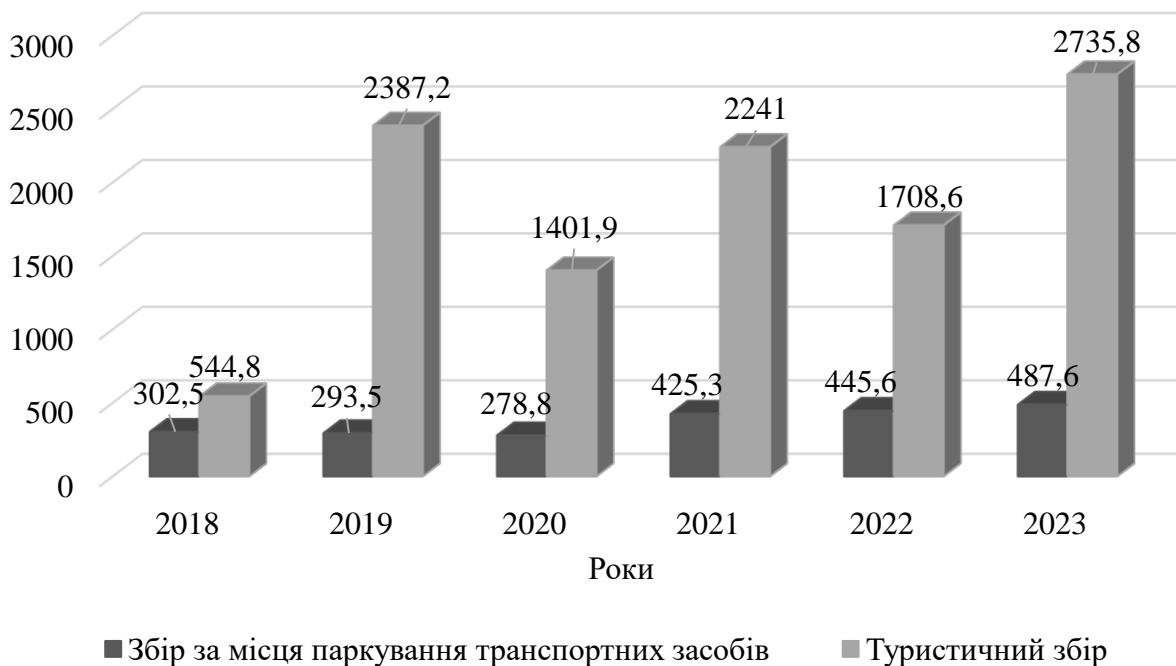

Рис. 4. Динаміка податкових зборів за місця паркування транспортних засобів та туристичного у Зведеному бюджеті територіальних громад Житомирської області, тис.грн.

Джерело: узагальнено автором за даними [5]

Розглянувши структуру надходжень місцевих податків і зборів (Табл. 1) можна зробити висновок, що найбільшим за обсягом джерелом податкових платежів були єдиний податок, який у 2023 році становив 1343,8 млн.грн. (53,87 %) та податок на майно – 1147,6 млн.грн. (46,00 %). На долю зборів припадала сума лише 3,2 млн.грн. або 0,13 %.

Проаналізувавши дані податкових надходжень від місцевих податків і зборів за платниками податків доходимо висновку, що біля 1,4 млрд.грн. платежів або 53,6 % здійснюють юридичні особи.

До об'єктів оподаткування місцевих податків і зборів належать: площа житлової та нежитлової нерухомості; легкові автомобілі; тривалість розміщення туристів в місцях проживання (ночівлі) в розрізі внутрішніх і в'їзних; площа земельних ділянок; вартість землі і сільськогосподарських угідь та земель водного фонду за нормативно-грошовою оцінкою, а також чистий дохід платників податків за спрощеною системою оподаткування.

Формування об'єктів місцевих податків і зборів, які належать суб'єктам господарювання юридичним особам – платникам податків може забезпечити їх облікова система в складі бухгалтерського обліку з використання балансових і позабалансових рахунків, управлінського, оперативно-технічного і статистичного обліку.

Визначення обсягів об'єктів та бази оподаткування місцевих податків і зборів здійснюється за допомогою податкових розрахунків.

Для побудови інформаційної системи формування і відображення об'єктів і бази оподаткування місцевих податків і зборів для платників податків юридичних осіб можуть бути використані елементи методу бухгалтерського обліку, зокрема, первинні документи, оцінка, калькуляція, інвентаризація, рахунки, подвійний запис і фінансова звітність.

Формування бази оподаткування щодо площі житлової і нежитлової нерухомості та легкових автомобілів повинна забезпечуватися аналітичним інвентарним обліком об'єктів, який створює необхідні інформаційні ресурси для податкових розрахунків. У системі рахунків бухгалтерського обліку об'єкти які підлягають оподаткуванню доцільно виділити в окремі субрахунки другого

порядку, зокрема, 1031 «Житлова нерухомість як об'єкт оподаткування» і 1032 «Нежитлова нерухомість як об'єкт оподаткування» та 1041 «Легкові автомобілі як об'єкт оподаткування».

Таблиця 1. Структура місцевих податків і зборів у Зведеному бюджеті територіальних громад Житомирської області в 2023 році

Місцеві податки і збори			Джерела місцевих податків і зборів			
види	сума	%	види	сума	%	
Податок на майно, млн.грн.	1147,6	46,00	юридичних осіб	Житлова нерухомість	2,2	0,20
				Нежитлова нерухомість	138,4	12,06
				Земельний податок	279,6	24,37
				Орендна плата	529,6	46,15
				Транспортний податок	1,3	0,11
			фізичних осіб	Житлова нерухомість	20,2	1,76
				Нежитлова нерухомість	61,6	5,37
				Земельний податок	40,8	3,55
				Орендна плата	73,1	6,37
				Транспортний податок	0,7	0,06
Єдиний податок, млн.грн.	1343,8	53,87	Юридичні особи		199,4	14,84
			Фізичні особи		959,0	71,36
			Сільськогосподарські підприємства		185,4	13,80
Збір за місця паркування транспортних засобів, тис.грн.	487,6	0,03	Юридичні особи		63,0	12,92
			Фізичні особи		424,6	87,08
Туристичний збір, тис.грн.	2735,8	0,10	Юридичні особи		964,2	35,25
			Фізичні особи		1771,6	64,75
Разом, млн.грн.	2494,7	100,0	-		2494,7	x

Джерело: узагальнено автором за даними [5]

База оподаткування туристичного збору має формуватися як об'єкт надання послуг за калькуляційною одиницею «доба проживання» з виділенням кількості днів проживання внутрішніх туристів та на умовах в'їзного туризму.

Здійснення збору за місця для паркування транспортних засобів повинно відбуватися за обліковою інформацією про площу земельної ділянки на аналітичному рахунку до субрахунку 101 «Земельні ділянки».

Формування бази оподаткування щодо плати за землю за земельні ділянки має здійснюватися відповідно до їх нормативної грошової оцінки в аналітичному розрізі субрахунку другого порядку 1012 «Земельні ділянки як об'єкти оподаткування платою за землю».

Для визначення доходу юридичної особи платника єдиного податку третьої групи використовується інформація рахунків бухгалтерського обліку 7 класу «Доходи і результати діяльності».

Облік земель сільськогосподарських товаровиробників як платників єдиного податку необхідно здійснювати за їх нормативною грошовою оцінкою в розрізі категорій (типів) з узагальненням інформації в аналітичних рахунках до субрахунку 101 «Земельні ділянки».

Для такої організації бухгалтерського обліку земель в Україні на законодавчому рівні створено всі передумови, зокрема, для обліку й узагальнення інформації про наявність та зміни у складі земель передбачено субрахунок 101 «Земельні ділянки» в складі рахунку 10 «Основні засоби», земельні ділянки визнаються активами та мають вартісну оцінку яка не підлягає амортизації, проте в контексті лише загальних положень і без відповідних рекомендацій [19; 21; 23].

Важливим інструментом до збільшення надходжень в бюджети територіальних громад є організація податкового контролю за формуванням бази об'єктів оподаткування місцевими податками і зборами.

На сьогодні, провідним і єдиним суб'єктом податкового контролю місцевих податків і зборів є Державна податкова служба України.

Проблематика з вдосконалення податкового контролю об'єктів і бази оподаткування з метою залучення органів місцевого самоврядування розглядається як на рівні наукових досліджень так і розроблених законопроектів [9]. У даному контексті надходять пропозиції щодо надання

повноважень органам місцевого самоврядування можливості здійснювати податковий контроль у сфері місцевих податків і зборів.

Проте, фахівці законодавчих і виконавчих органів влади наголошують, що такий підхід до реформування податкового контролю є передчасним і призведе до збільшення бюджетних витрат та ускладнить процедуру звітності для платників податків [9; 27].

Водночас, як свідчить аналіз виходячи із ролі і місця податків у функціонуванні територіальних громад подальший розвиток місцевих податків і зборів повинен передбачати децентралізацію податкового контролю бази об'єктів оподаткування в контексті зміщення та розширення повноважень і прав органів місцевого самоврядування.

Серед підходів податкової децентралізації в сфері місцевих податків і зборів необхідно передбачити передачу повної відповідальності та прав контролю територіальним громадам в сфері об'єктів оподаткування, а органи ДПС України мають забезпечувати виконання платниками податків податкових зобов'язань.

Отже, ефективне функціонування системи місцевих податків і зборів має базуватися на інструментах формування, обліку, аналізу і контролю об'єктів оподаткування які повною мірою мають забезпечувати достовірність та своєчасність надходження доходів до бюджетів територіальних громад.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Місцеві податки і збори повинні мати більш суттєвий вплив на формування місцевих бюджетів та відігравати особливу роль у забезпеченні самодостатнього розвитку територіальних громад.

Узагальнюючи результати дослідження можемо дійти висновку, що об'єктна база оподаткування місцевих податків і зборів має значні резерви для формування податкових платежів і наповнення бюджетів територіальних громад.

Стратегія вдосконалення вітчизняної системи формування об'єктів і бази оподаткування місцевих податків і зборів полягає у створенні ефективних механізмів їх обліку, аналізу і контролю, що забезпечить недопущеність

проявів корупції у податкових відносинах буде сприяти підвищенню добровільності сплати податків та мобілізації фінансових ресурсів до бюджетів громад.

Особливим об'єктом місцевих податків і зборів є земельні ресурси, які потребують вартісного відображення на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності відповідно до показників бази оподаткування. При цьому, виникає необхідність тільки в чіткій законодавчій регламентації порядку вартісного відображення земельних ресурсів на рахунках бухгалтерського обліку і у фінансовій звітності як необоротного активу.

У цьому аспекті, необхідно продовжити наукові дослідження питань документального оформлення наявних власних земельних ресурсів та орендованих земельних ділянок і паїв у сільськогосподарських товаровиробників щодо їх первинного і аналітичного обліку та ведення інвентарних карток за класифікаційними ознаками земель.

Література

1. Безкровний О. В. Адміністрування податків і зборів: зарубіжний досвід для України. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2(07). С. 117-121
2. Боксгорн А. В. Адміністрування місцевих податків і зборів як об'єкт правового регулювання : дис. ... доктора філософії : 081. Одеса. 2021. 237 с.
3. Боксгорн А. В. Адміністрування місцевих податків і зборів: питання теорії і практики : монографія. Одеса: Видавництво «Юридика», 2022. 226 с.
4. Галамай Р. Я. Трансформація податкової системи України в умовах реформування місцевого самоврядування : дис. ... канд. екон. наук. 08.00.08. Львів. 2021. 216с.
5. Державний веб-портал бюджету для громадян: офіційний вебсайт. URL:
<https://openbudget.gov.ua/?month=12&year=2023&budgetType=CONSOLIDATED>
(дата звернення: 17.10.2024)
6. Думчиков М. О. Адміністративно-правові засади реформування системи загальнодержавних та місцевих податків і зборів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.07. Суми. 2018. 221 с.

7. Занько Б. М. Проблемні аспекти накопичення в обліку інформації щодо об'єктів та баз оподаткування для обчислення місцевих податків і зборів. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. № 19. С. 1266–1271.

8. Ібрагімов М. Р. Майнові податки у системі фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування : дис. ... канд. екон. наук. 08.00.08. Тернопіль. 2011. 185 с.

9. Казюк Я., Венцель В. Адміністрування місцевих податків і зборів органами місцевого самоврядування: поточний стан та проблеми. URL: <https://decentralization.ua/news/18432> (дата звернення: 15.10.2024).

10. Кліменко Д. І. Виконання податкового обов'язку з транспортного податку в умовах правового регулювання місцевих податків і зборів : дис. ... докт. філософії . 081. Харків, 2023. 174 с.

11. Кміть В. М., Вовчанський Ю. В. Оцінка механізму адміністрування та регулювання місцевих податків та зборів в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. № 15. С. 656-662.

12. Кобушко І.М., Абрамчук М.Ю., Павленко І.В. Аналіз механізму перерозподілу податкових надходжень в умовах податкової децентралізації. *Вісник СумДУ*. 2015. №4. С. 57-64

13. Лещух І.В. Ефективність податкового контролю в умовах реформування системи адміністрування податків в Україні : дис. ... канд. екон. наук. 08.00.08. Львів. 2014. С. 175

14. Лобачева І.Ф., Любчак І.С Аналіз місцевих податків і зборів та їх роль у формуванні дохідної частини місцевих бюджетів. *Інфраструктура ринку*. Випуск 29. 2019С. 575- 579.

15. Лучишин М. Л. Роль податків і зборів у доходах місцевих бюджетів. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2019. №2. С. 61–69.

16. Майданник О., Журавель Я. Місцеві податки та збори в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз. *Вісник АПСВТ*. 2020. № 1–2. С. 64–70.

17. Мединська Т. В. , Олійник Н. Р. , Василюшин С. А. Сучасні технології адміністрування податків і платежів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. № 75. 2024. С. 86-94.

18. Михайленко О., Козаченко В. Місце та аналіз місцевих податків і зборів з урахуванням особливостей змін законодавчо-нормативної бази. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 781-785.

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 06.10.2024).

20. Пабат О. В. Особливості правового регулювання місцевих податків і зборів. *Право і безпека*. 2020. № 4 (79). С. 44-47.

21. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#n13> (дата звернення: 11.10.2024).

22. Попова С.П., Блохіна І.Р. Роль податкових надходжень у формуванні доходів бюджетів. *Наукові записки*. 2016. №19. С. 140- 148.

23. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р. № 1378-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text> (дата звернення: 13.10.2024).

24. Рубан М. О. Податкові надходження в системі формування доходів місцевих бюджетів: дис. ... доктор філософії : 072. Київ, 2020. 227 с.

25. Савчук Д. Г. Вдосконалення системи адміністрування місцевих податків і зборів в Україні. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 6. С. 188-192.

26. Швабій К., Богдан Т., Джус М., Кошук Т., Новицька Н., Пасічний М., Онищук І., Остріщенко Ю. Діагностика системи місцевого оподаткування. 2023. 216 с.

27. Щодо проекту Закону № 11067 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення адміністрування податку на майно» від 08.03.2024 № 11067. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/bills_documents/document-3990024.pdf (дата звернення: 13.10.2024)

References:

1. Bezkravnyj, O. V. (2018), "Administration of taxes and fees: foreign experience for Ukraine", *Pryazovs'kyj ekonomichnyj visnyk*, vol. 2(07), pp. 117-121

2. Bokshorn, A. V. (2021), “Administration of local taxes and fees as an object of legal regulation”, Abstract of Ph.D. dissertation, Law, Odesa State University of Internal Affairs, Odesa, Ukraine.

3. Bokshorn, A. V. (2022), *Administruvannia mistsevykh podatkov i zboriv: pytannia teorii i praktyky* [Administration of local taxes and fees: issues of theory and practice], Vydavnytstvo «Yurydyka», Odesa, Ukraine.

4. Halamaj, R. Ya. (2021), “Transformation of the tax system of Ukraine in the context of local government reform”, Abstract of Ph.D. dissertation, Money, finance and credit: protected, Lviv University of Business and Law, L'viv, Ukraine.

5. Open budget (2024), available at: <https://openbudget.gov.ua/?month=12&year=2023&budgetType=CONSOLIDATED> (Accessed 17 October 2024).

6. Dumchykov, M. O. (2018), “Administrative and legal principles of reforming the system of national and local taxes and fees in Ukraine”, Abstract of Ph.D. dissertation, Criminal law and criminology; criminal executive law, Sumy State University Sumy, Ukraine.

7. Zan'ko, B. M. (2018), “Problematic aspects of accumulation of information on objects and tax bases in accounting for the calculation of local taxes and fees”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 19, pp. 1266–1271.

8. Ibrahimov, M. R. (2011), “Property taxes in the system of financial resources of local self-government bodies”, Abstract of Ph.D. dissertation, Money, finance and credit: defended, Ternopil National Economic University, Ternopil', Ukraine.

9. Kaziuk, Ya. and Ventsel', V. (2024), “Administration of local taxes and fees by local governments: current state and problems”, available at: <https://decentralization.ua/news/18432> (Accessed 15 October 2024).

10. Klimenko, D. I. (2023), “Fulfillment of the tax obligation on transport tax in the conditions of legal regulation of local taxes and fees”, Abstract of Ph.D. dissertation, Law, Yaroslav Mudryi National Law University. Kharkiv, Ukraine.

11. Kmit', V. M. and Vovchans'kyj, Yu. V. (2018), “Evaluation of the mechanism of administration and regulation of local taxes and fees in Ukraine”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 15, pp. 656-662.

12. Kobushko I.M., Abramchuk M.Yu. and Pavlenko I.V. (2015), “Analysis of the mechanism of redistribution of tax revenues in the conditions of tax decentralization”, *Visnyk SumDU*, vol. 4, pp. 57-64.

13. Leschukh, I.V. (2014), “Efficiency of tax control in the context of reforming the tax administration system in Ukraine”, Abstract of Ph.D. dissertation, Money, finance and credit, Institute of Regional Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine, L'viv, Ukraine.

14. Lobacheva I.F. and Liubchak I.S (2019), “Analysis of local taxes and fees and their role in the formation of the revenue side of local budgets”, *Infrastruktura rynku*, vol. 29. pp. 575- 579.

15. Luchyshyn, L.M. (2019) “Fiscal role of local taxation in the structure of revenues of local budgets of Ukraine”, *Menedzhment ta pidpryemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*, vol. 2, pp. 61-69.

16. Majdannyyk, O. and Zhuravel', Ya. (2020), “Local taxes and fees in Ukraine and foreign countries: comparative legal analysis”, *Visnyk APSVT*, vol. 1-2, pp. 64–70.

17. Medyns'ka, T. V., Olijnyk, N. R. and Vasylyshyn, S. A. (2024), “Modern technologies of tax and payment administration: domestic and foreign experience”, *Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky*, vol. 75, pp. 86-94.

18. Mykhajlenko, O. And Kozachenko, V. (2017), “Mistse ta analiz mistsevykh podatkov i zboriv z urakhuvanniam osoblyvostej zmin zakonodavcho-normatyvnoi bazy”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 10, pp. 781-785.

19. Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order “National Accounting Regulation (Standard) 7 “Fixed Assets”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (Accessed 6 October 2024).

20. Pabat, O. V. (2020), “Features of legal regulation of local taxes and fees. Law and security”, *Pravo i bezpeka*, vol. 4 (79), pp. 44-47.

21. The Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order “Chart of accounts for accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#n13> (Accessed 11 October 2024).

22. Popova, S.P. and Blokhina, I.R. (2016) “The role of tax revenues in the formation of budget revenues”, *Naukovi zapysky*, vol. 19, pp. 140- 148.

23. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine “On land valuation”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text> (Accessed 13 October 2024).

24. Ruban, M. O. (2020), “Tax revenues in the system of local budget revenues formation”, Abstract of Ph.D. dissertation, Management and administration. Finance, banking and insurance, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine.

25. Savchuk, D. H. (2018), “Improving the system of administration of local taxes and fees in Ukraine”, *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*, vol. 6, pp. 188-192.

26. Shvabij, K., Bohdan, T., Dzhus, M., Koschuk, T., Novyts'ka, N., Pasichnyj, M., Onyschuk, I. and Ostrischenko, Yu. (2023), *Diahnostyka systemy mistsevoho opodatкування [Diagnostics of the local taxation system]*, Kyiv, Ukraine.

27. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024), Draft law “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine on Improving the Administration of Property Tax”, available at: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/bills_documents/document-3990024.pdf (Accessed 13 October 2024).

Стаття надійшла до редакції 30.10.2024 р.